

Η δραματική ιστορία του θείου Ντεζιρέ

Η κατάρρευση από τα ναρκωτικά και η κατακλυσμαία αλλαγή που έφερε στον κόσμο η εμφάνιση του AIDS

ΑΝΤΩΝΙ ΠΑΣΕΡΟΝ
Τα παιδιά κοιμήθηκαν
μυθρ.: Μίνα Πατεράκη-Γαρέφν
εκδ. Πατάκη, 2023, σελ. 256

Της ΤΕΣΣΥΣ ΜΠΑΪΙΑ

Γεννημένος το 1983 ο Γάλλος συγγραφέας Αντονί Πασερόν είναι καθηγητής γαλλικής λογοτεχνίας και ανθρωπιστικών επιστημών. Με το πρώτο του μυθιστόρημα, το οποίο κυκλοφορεί στην Ελλάδα από τις εκδ. Πατάκη, με τον τίτλο «Τα παιδιά κοιμήθηκαν», σε μετάφραση Μίνας Πατεράκη-Γαρέφν, υπογράφει μια ιστορία για την επιστήμη και τη λήθη, για την κατάρρευση που προκαλείται από τα ναρκωτικά, αλλά και την κατακλυσμαία κοινωνική και επιστημονική αλλαγή που έφερε στον κόσμο η εμφάνιση του AIDS, συμπαρασύροντας ενίοτε ακραίες μορφές περιθωριοποίησης απέναντι στους τοξικομανείς και κυρίως τους ομοφυλόφιλους.

Αριστοτεχνικά δομημένο το εν λόγω βιβλίο, εκκινά από μια οικογενειακή ιστορία την οποία αναμειγνύει με την κοινωνιολογική καταγραφή της εμφάνισης του μολυσματικού ιού στη Γαλλία, εμπλέκοντας έτσι τον ηθικό στιγματισμό αλλά και την κοινωνική απομόνωση των χρωστών και των νοσούτων σε μια μυθιστορηματική κοινωνιολογική μελέτη.

Το βιβλίο είναι χωρισμένο σε μικρά κεφάλαια, τα οποία εναλ-

λάσσονται θεματολογικά, γεγονός που το καθιστά ευανάγνωστο και επιτρέπει στον αναγνώστη να ακολουθεί από τη μια την εξελικτική πορεία της κοινωνικής μαστίγας των ναρκωτικών μέσα από την προκλήθεια οικογενειακή συντριβή, και τις προσπάθειες της επιστήμης, από την άλλη, να αντιμετωπίσει τον νέο ιό και να απελευθερώσει την ομοφυλοφιλία από τα βέλη μιας κοινωνικής στοχοποίησης – συχνά στα όρια του ρατσισμού.

Από την αρχή ο συγγραφέας ξεκαθαρίζει ότι ο πρωταγωνιστής αυτού του μυθιστορηματος είναι

Ο πόλεμος που έδωσε η επιστήμη με τον σκοταδισμό και την κοινωνική αποδόμηση που προκάλεσε, πριν επικεντρωθεί στον ίδιο τον ιό.

ο θείος του ο Ντεζιρέ, γόνος μιας ευκατάστατης οικογένειας κρεοπωλών, την ιστορία του οποίου θα αφηγηθεί, καθώς ο εθισμός του σε ένα του ταξίδι στην Ολλανδία στις αρχές της δεκαετίας του '80 θα γίνει το αίτιο της μόλυνσής του με τον νέο ιό, αλλά και της προσωπικής του καταβύθισης στην κόλαση του αποκλεισμού, των νοσημάτων και εν τέλει της νόσου, σε μια πορεία που μοιραία θα συμπαράσχει ολό-

Ο εθισμός στις ουσίες, έπειτα από ένα ταξίδι στην Ολλανδία, θα γίνει το αίτιο της μόλυνσης του ήρωα με τον νέο (τότε...) ιό, αλλά και της προσωπικής του καταβύθισης στην κόλαση του αποκλεισμού και εν τέλει της νόσου, σε μια πορεία που συμπαράσχει ολόκληρη την οικογένειά του στον όλεθρο.

κληρη την οικογένειά του στον όλεθρο. Σαραντά χρόνια μετά τον θάνατο του Ντεζιρέ ο συγγραφέας θα ακολουθήσει αυτή την πορεία της ψλασματικής φυγής, μέσα από φωτογραφίες και οικογενειακά φιλμάκια στα οποία έχει καταγραφεί ο Ντεζιρέ, αλλά και μια ολόκληρη εποχή, γεμάτη ανατροπές, κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές αλλαγές, αλλά και θεμελιώδεις διαψεύσεις.

Ο δεύτερος αφηγηματικός άξο-

νος στον οποίο στηρίζεται η αναδιήλωση αυτού του βιβλίου είναι η ενδελεχής καταγραφή του χρονικού που κατέγραψε ο επιστημονική κοινότητα στη Γαλλία, προκειμένου να καταπολεμήσει το AIDS, καταπολεμώντας τον σκοταδισμό που επικράτησε τα πρώτα χρόνια της εμφάνισης του, εκριζώνοντας σταδιακά τις προκαταλήψεις και τον φόβο με τον οποίο αντιμετωπίστηκαν συγκεκριμένες ομάδες ανθρώπων κατά

Μέσα από μια οικογενειακή ιστορία επισημαίνεται ο ηθικός στιγματισμός και η κοινωνική απομόνωση των τοξικοεξαρτημένων και των νοσούτων από AIDS.

την πρώτη φάση της εμφάνισης της νόσου, αλλά και για αρκετό καιρό.

Η διττή αυτή αφήγηση των σαράντα χρόνων αποκαλύπτει πολλά για την εποχή και παράλληλα αναδεικνύει το ταλέντο του μυθιστοριογράφου να εναλλάσσει διαρκώς, από κεφάλαιο σε κεφάλαιο, την αισθητική του κειμένου του, υποθετώντας κάθε φορά μια διαφορετική γλωσσική αγωγή και επεξεργασία. Το συναίσθημα και οι περιγραφές της ιστορίας του Ντεζιρέ και της οικογένειάς του, με το οποίο περιβάλλει τη διήγησή του ο Πασερόν, δίνει τη θέση του σε μια ορθολογική αφήγηση που καταγράφει την επιστημονική θέση και την ένταση με την οποία οι

επιστήμονες πάλεψαν για να επαναφέρουν αποτελεσματικά την ισορροπία μπροστά στον θανάσιμο κίνδυνο που αντιμετώπιζε ο κόσμος από τη νόσο, παράλληλα σβήνοντας κάθε εμπάθη συμπεριφορά απέναντι στους πρώτους νοσούτες. Ο συγγραφέας παραθέτει τα επιστημονικά κριτήρια της μάχης αυτής και τεκμηριώνει τη θέση των επιστημόνων με γνώμονα την ιστορική της πορεία στον χρόνο.

Αναντίλεκτα, πρόκειται για ένα εξαιρετικά αξιόλογο βιβλίο πρωτοεμφανιζόμενου συγγραφέα, το οποίο δημιουργεί προβληματισμούς για τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζεται σε περιόδους κρίσης ο ανθρώπινος πόνος, για τον τρόπο που η επιστημονική έρευνα διευρύνεται, ανακαλύπτει, αποκαλύπτει ή αποσιωπά ευρήματά της έως ότου ωριμάσει η επιστημονική αλλά και παγκόσμια κοινότητα για να αποδεχθεί τα συμπεράσματά της, για τις πολιτικές και κοινωνικές παραμέτρους μιας επιδημίας –ίσως δεν είναι τυχαίο ότι αυτό το βιβλίο γράφτηκε τώρα μετά την τελευταία επιδημία που συντάραξε τον κόσμο – αλλά και για την κοινωνική διάσταση των ναρκωτικών σε όλες τις εκφάνσεις της.

Ένα εξαιρετικό βιβλίο, η μετάφραση του οποίου από τη Μίνα Πατεράκη-Γαρέφν αποδίδει άλλοτε και άλλοτε ένα κείμενο τεκμηρίωσης, πάντοτε ωστόσο με την ίδια επιτυχία.